

Verksamhetsberättelse 2020

Institutionen för freds- och konfliktforskning

1. Året i siffror

Tabell 1. Ekonomiskt resultat FoK 2020

Verksamhet	IB	Intäkter	Kostnader	Verksamhets- utfall	UB
100 stöd utb	-467 425	0	-660 871	-660 871	-1 128 296
110 Utb grund/avanc nivå	688 047	13 031 870	-11 502 712	1 529 158	2 217 205
111 Utb avg fin stud	28 381	1 502 500	-1 074 272	428 228	456 609
200 Stöd fo	-943 027	15 500	-679 881	-664 381	-1 607 408
210 Fo/utb fo nivå	4 601 547	25 655 666	-23 261 068	2 394 598	6 996 145
220 Bidragsfo	-1 745 945	36 682 278	-37 410 995	-728 717	-2 474 662
230 Uppdragsfo	-34 329	1 194 271	-1 077 274	116 997	82 668
TOTALT	2 127 249	78 082 085	-75 667 073	2 415 012	4 542 261

Tabell 1 visar det ekonomiska utfallet för 2020. Institutionens intäkter ökade med ca 2,7 mkr från 2019 till 2020, och ligger nu på ca 78,1 mkr. Den största ökningen har skett inom fakultetsanslag för forskning/forskarutbildning, som ökat med 28 procent. Däremot har intäkter från bidragsforskningen minskat något. Detta beror till stor del på pandemin, då vi rekvirerat betydligt mindre för konferenser och resor. Vi har gått från ett något negativt verksamhetsutfall 2019 till ett positivt utfall om 2,4 mkr.

Tabell 2. Personal FoK 2020

Anställda 2020 (december)	Antal anställda	Heltider netto	Andel kvinnor (%)
Total	87	82,2	59%
Professorer	6	5,15	17%
Universitetslektorer	10	8,6	60%
Universitetsadjunkter	0		
Annan forskande och undervisande personal	18	15,8	67%
Meriteringsanställning (BUL)	0		
Forskarstuderande	16	16	56%
Administrativ personal	36	34,9	67%
Teknisk personal	1	1	0%

Tabell 2 visar institutionens anställda i december 2020. FoK hade då totalt 87 anställda, att jämföra med 79 anställda i december 2019. Det är framför allt inom kategorin administrativ personal som ökningen skett (i form av forskningsassistenter inom projekt). Andelen kvinnor anställda vid institutionen är fortsatt nästintill 60%: detta återspeglas också inom de flesta anställningskategorier förutom bland professorer där andelen kvinnor fortfarande är låg.

Tabell 3. Grundutbildningen FoK 2020

Kön	HSTK Totalt	Andel Kvinnor/män
Totalt	283	
Kvinnor	185	65%
Män	98	35%

Tabell 3 visar vårt grundutbildningsuppdrag, vilket ökade med 5 HSTK från 2019 till 2020. Utfallet beskrivs i detalj under punkt 4. Andelen kvinnliga studenter ligger fortsatt runt 65%.

Tabell 4. Forskarutbildningen FoK 2020

Forskarstuderande	Antal	Kvinnor/män
Totalt	24	
Kvinnor	11	46%
Män	13	54%

Som framgår av tabell 4 var antalet doktorander under 2020 totalt 24, varav 4 disputerade under året och 3 är inaktiva. Ytterliga två doktorander antogs under året, med start för sina studier för doktorsexamen 1 januari 2021; av dessa finansieras en med fakultetsmedel och en samfinansieras med medel från Mistra.

Disputationer 2020:

Charlotte Grech-Madin, 24 januari, "The Water Taboo: Restraining the Weaponisation of Water in International Conflict" (fakultetsopponent: Professor Aaron Wolf, College of Earth, Ocean, and Atmospheric Sciences, Oregon State University, USA)

Annkatriin Tritschoks, 14 februari, "Settling the Scales. Justice in International Environmental Negotiations and Beyond" (fakultetsopponent: Dr Frank Dieter Grundig, University of Kent, UK).

Eric Skoog, 13 mars, "Preferences Under Pressure. Conflict, Threat Cues and Willingness to Compromise" (fakultetsopponent: Associate Professor Thomas Zeitsoff, American University, School of Public Affairs, USA).

David Larsson Gebre-Medhin, 18 september, "Compliance with Territorial Awards: Territorial Concessions, Domestic Constraints, and International Legal Rulings" (fakultetsopponent: Associate Professor Stephen Gent, Department of Political Science, University of North Carolina at Chapel Hill, USA).

2. Kompetensförsörjning

Under våren kunde institutionen utlysa en professorstjänst som varit vakant sedan 2019. Vi fick totalt 26 sökande (de flesta internationella) och de sakkunniga inkom med sina utlåtanden mot slutet av året. I december kunde vi också utlysa ytterligare två tjänster: ett lektorat och ett biträdande lektorat. Dessa rekryteringar är viktiga för att säkerställa institutionens kompetens på längre sikt. Enligt institutionens långsiktiga rekryteringsplan ska dessa följas upp med

ytterligare utlysningar under kommande år, givet budgetutrymme. En viktig åtgärd under kommande år är också att stödja seniora lektors meritering för befordran, för att på sikt komma till rätta med den sneda könsfördelningen inom professorskollegiet.

I februari genomfördes en medarbetarundersökning och vi har senare under året arbetat med uppföljningssamtal inom korporationerna. Undersökningen visade att personalen överlag trivs väldigt bra och tycker att vi har en bra arbetsmiljö. De förbättringsområden som identifierats är framförallt relaterade till stress. Resultatet från uppföljningssamtalen har lämnats vidare till institutionens arbetsmiljögrupp som arbetar med att sammanställa en handlingsplan på både kort och lång sikt.

Under året har totalt 11 personer varit sjukskrivna under en längre period (mer än tre veckor), vilket utgör en ökning mot 2019. Problemet med stress är del av förklaringen, som dessutom har förvärrats på grund av pandemin. Isolerat hemarbete och ökad press har skapat en svår arbetssituation för flera medarbetare. (Totalt 42 anställda har rapporterat in sjukdom, jämfört med 32 stycken 2019, vilket sannolikt till stor del kan förklaras av pandemin.) Vi har haft kontinuerlig dialog med Previa för att underlätta för medarbetare att komma tillbaka i arbete.

En av institutionens styrkor är vår förmåga att attrahera externa forskningsmedel, vilket i dagsläget är den primära karriärvägen för nydisputerade forskare och postdocs som vill fortsätta arbeta vid institutionen. Vi har en stor andel forskare anställda med externa medel. Detta skapar viss sårbarhet i systemet, då juniora forskare endast har möjlighet att få tidsbegränsade anställningar eller anställningar som är beroende av fortsatt extern finansiering. Samtidigt utgör grupperna post-docs och forskare viktig kompetens för både forskning och undervisning. Att skapa tryggare anställningsförhållanden genom fler läraranställningar ser vi som den främsta utmaningen framöver. Den pågående rekryteringen är en viktig del i att komma tillrätta med problemet. Institutionen arbetar också med en långsiktig rekryteringsplan, som är viktig för transparensen och för att skapa mer förutsägbarhet för de juniora forskarna.

För att stödja forskare att söka externa medel anordnas workshops, ledda av en senior forskare med erfarenhet av att söka medel och granska ansökningar, där deltagarna också ger varandra konstruktiv feedback på ansökningar. På forskarutbildningen arbetar vi med att förbereda doktorander för olika karriärvägar, så att de får stöd i sin karriärplanering oavsett om de vill stanna i akademien eller söka sig till andra typer av jobb inom exempelvis policyområdet. För fast personal försöker vi möjliggöra deltagande i kompetensutvecklande kurser. Exempelvis gick en TA-medarbetare en kurs i rapportering av EU-projekt och en lektor gick en ledarskapskurs.

Vad gäller jämställdhet och lika villkor visar tidigare undersökningar bland de anställda att de inte upplever några större problem på detta område. Dock är det en fråga som ständigt måste bevakas. Institutionens jämlikhetsombud, tillsammans med lika villkorskommittén, arbetar aktivt med att bevaka och belysa relevanta frågor. Under 2020 belystes lika villkor särskilt i samband med Black Lives Matter-protesterna. Våra studenter tog initiativ till dialog med institutionens ledning, vilket resulterat i en ”syllabus diversity group” samt en ansökan till universitetet om medel för att arbeta med breddad rekrytering (denna ansökan beviljades och arbetet ska påbörjas 2021).

3. Institutionens ledning och organisation

Det administrativa stödet på institutionen fungerar bra, även om det finns vissa önskemål om utvidgat stöd för projektledare. En utmaning vi ser är att vi har haft en stor ökning av internationella samarbeten med överföringar av pengar till olika parter, vilket kräver mycket i form av personal och expertkunskap för att tillgodose de krav som universitet och externa finansierare ställer på oss. Styrelsen utsåg därför under året en grupp som undersökte behov av extra stöd – deras slutsats blev att det inte finns något akut behov av utökad stödverksamhet men att vi fortsätter att bevaka situationen. Flera av institutionens forskare har upplevt en bristande IT-support från centralt håll, vilket vi hoppas ska förbättras med den nya IT-organisationen.

4. Utbildning på grund- och avancerad nivå

Sedan mars 2020 har all undervisning, all personal inblandad i undervisning och samtliga studenter prägats och påverkats av pandemin. Detta inkluderar logistiska aspekter (reserestriktioner, tillgång till god studiemiljö/arbetsplats), hälsa (COVID-19-infektion, men också mental ohälsa pga stress, oro, ökad isolering och för många lärare ökad arbetsbelastning) och planering (svårt både för studenter och lärare att veta när vi går tillbaka till campus). VB i stort bör läsas i ljuset av denna situation. Det är också värt att notera att vi trots en svår situation har kunnat bibehålla hög kvalitet och rättssäker examination i undervisningen. Effekterna av pandemin, samt hur vi hanterat dessa, diskuteras även i kvalitetsrapporten (Bilaga 1).

Institutionen fattade tidigt beslut (före de nationella rekommendationerna) om undervisning via Zoom, vilket gav oss relativt god framförhållning och förutsägbarhet. Vi tog fram instruktioner till lärare och studenter om övergången till Zoom – något vi kunnat dela med andra institutioner.

För att adressera de punkter som fakulteten särskilt efterfrågar, så kan vi till att börja med rapportera att vi med hjälp av HSJT-prislappen kunnat fortsätta vidareutveckla framförallt vårt masterprogram. Vi har vidare under 2020 börjat ge en ny kurs i Forskningsetik (5 hp). Kursen går på 17%-takt under hela vårterminen. Denna kurs är del av en bredare insats och en följd av den etikpolicy för studentarbeten som institutionens styrelse antog 2017.

Vi har fortsatt en stark internationell prägel på våra utbildningsprogram. All undervisning ges på engelska (med undantag för renodlade informationsträffar på kandidatprogrammet, där alla studenter är svenska). Drygt 2/3 av studenterna på master-programmet rekryteras internationellt. Genom vårt värdskap som ett Rotary Peace Center får vi varje år välja ut 10 stipendiater. Samtliga Rotary-stipendiater har minst tre års professionell erfarenhet inom frågor av relevans för vårt ämne. I stort sett alla Rotary-stipendiater rekryteras utanför EU.

All denna kontinuerliga vidareutveckling har varit och är mycket viktig för vår fortsatta internationalisering och fördjupning, samt för att bibehålla vår plats som en av de främsta institutionerna för utbildning i freds- och konfliktforskning i världen.

Studentrekrytering

Våra kurser och program har fortsatt mycket goda ansökningstal. Kandidatprogrammet i Freds- och utvecklingsstudier fortsätter att locka ett stort antal sökande: totalt hade vi 209 förstahandssökande till kandidatprogrammet ht 2020. Även om antalet är högt så är detta en minskning från föregående år, vilket följer den generella trenden av ett minskat antal sökande till Uppsala universitet. Kandidatprogrammet ges i samarbete med Statsvetenskapliga institutionen (vi är värdinstitution). Liksom tidigare år hade Masterprogrammet i Freds- och konfliktstudier många sökande (totalt 598 i internationella rundan och 262 i den nationella). Antalet förstahandssökande har ökat från förra året: 326 jämfört med 316 (plus 62 i nationella omgången).

År 2020 hade vi en något högre prestationsgrad än under 2019 (79%; upp från 73% året innan). Detta är fortsatt lite lägre än vi önskar, men acceptabelt med tanke på pandemins negativa påverkan på genomströmning i tillägg till en fortsatt stor satsning på nätkurserna (AI och AII, samt Review writing; dessa renodlade nätkurser har lägre genomströmning än de kurser som i vanliga fall går på campus men som nu getts online). Uppmaningen från Samfak var att utbilda fler studenter än vi ursprungligen fått i uppdrag att göra (sk. ”överproduktion”) år 2020 vilket vi lyckades göra med god marginal.

Relationen mellan studieavgiftsfinansierad verksamhet och övriga institutionens verksamhet

Vi har under de senaste åren jobbat med hur vi kan balansera avgiftsstudenter med vår övriga antagning för att nå vårt uppdrag på bästa sätt – svårigheten har legat i ovisshet omkring hur många avgiftsstudenter vi slutligen får samt en oro för att överproducera utan ersättning. En tacksam förutsägbarhet skapas dock till viss mån av att vi genom vårt värdskap som ett Rotary Peace Center alltid planerar för tjugo avgiftsstuderande. Osäkerheten ligger i att den siffran ibland avviker något (antingen genom att någon av stipendiaterna kommer från EU eller om någon bedöms som obehörig och inte kan starta programmet) samt att vi inte vet hur många andra studenter som är avgiftsskyldiga. Tack vare Samfaks uppmaning 2020 att överproducera vågade vi satsa högt, vilket gav ett positivt utfall. Förutom klurigheten att hitta en god balans vad gäller studieavgifter och total produktion, är den studieavgiftsfinansierade verksamheten mycket positiv för vår institution i alla avseenden då det bidrar till internationalisering, lärarresurser, admin, lokalkostnader osv.

- För kvalitetsrapport om grundutbildningen inom freds- och konfliktforskning, se bilaga 1.
- För programrapport om kandidatprogrammet i freds- och utvecklingsstudier, se bilaga 2a.
- För programrapport om masterprogrammet i freds- och konfliktstudier, se bilaga 2b.

5. Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5. Externa forskningsanslag beviljade under 2020

Bidragsgivare	Titel på projekt	Projektledare	Summa (tidsperiod)
Vetenskapsrådet	“Aktörskonstellationer och valrelaterat våld”	Kristine Höglund	5 200 000 kr (2021-2024)
Vetenskapsrådet	“Varför minskar medling i väpnade konflikter”	Isak Svenson	5 992 000 kr (2021-2025)

Vetenskapsrådet	“Vad driver människor på flykt? Att förklara variationen i flyktingströmmar från konflikter”	Margareta Sollenberg	3 940 000 kr (2021-2023)
Vetenskapsrådet	”Korsa Rubicon? Konfliktintensitet och tyglade av våld i inbördeskrig”	Johan Brosché	4 494 000 kr (2021-2023)
Mistra	“Sustainable development in a changing geopolitical era”	Nina von Uexkull	4 016 502 kr (2021-2024)
Riksbankens Jubileumsfond	”Varför krigar de? Komplettering, integrering och publicering av data på tvistefrågor i väpnad konflikt”	Ralph Sundberg	2 139 000 kr (2021-2022)
Riksbankens Jubileumsfond	“Methods for Reflexive Analysis of Positionality”	Kristine Eck	1 143 000 kr (2001-2023)
Folke Bernadotteakademin	“Police oversight in Post-Conflict security sector reform”	Kristine Eck	257 000 kr (2021)
Folke Bernadotteakademin	“Civil Society in Peacemaking: Patterns of Civil Society Involvement in the Middle East”	Desirée Nilsson	312 000kr (2021-2022)
Folke Bernadotteakademin	“Nordic experiences of mediation: exploring the role of mandates in mediation processes”	Isak Svensson	264 000 kr (2021-2022)
European Research Council	“Variation in Institutional Oversight of Police Misconduct”	Kristine Eck	1 968 835 EUR ≈19 833 925 kr (2021-2026)
Oxfam Novib	“Oxfam Transboundary”	Ashok Swain	30 000 EUR ≈ 302 217 kr (2021)
United States Institute of Peace	“Mediation between regimes and opposition in nonviolent uprisings”	Isak Svensson	24 942 USD ≈ 205 369 kr (2021)
Totalt beviljade externa anslag			48 099 013 kr

En stor del av institutionens budget utgörs av externa medel: under 2020 utgjorde det 48,5 procent av institutionens totala intäkter. Konsekvensen är att vi kan bedriva högkvalitativ forskning, men också att alla lärare är forskningsaktiva. De flesta professorer och lektorer täcker i princip all sin forskningstid med hjälp av externa medel. Externa forskningsanslag är en förutsättning för att vi ska kunna behålla begåvade juniora forskare. 2020 var ett fantastiskt år när det gäller beviljande av nya forskningsanslag – ett högt totalbelopp om ca 48 miljoner kronor som omfattar anslag från många olika finansiärer. Vi fick flera projekt från Vetenskapsrådet och Riksbankens Jubileumsfond, men även andra typer av finansiärer såsom Mistra, Folke Bernadotteakademin, Oxfam och United States Institute of Peace – och inte minst ett ERC Consolidator grant. Institutionen ingick också i en intresseanmälan från Uppsala universitet om att bli värd för ett nytt nationellt kunskapscentrum om kärnavapennedrustning som regeringen beslutat inrätta; i december inkom Vetenskapsrådet med sitt sakkunnigutlåtande som rankade Uppsala högst bland de sökande.

Institutionen har inga stipendiater och vi använder normalt inte stipendier för att bedriva forskning och forskarutbildning.

–För rapport om forskarutbildningen inom freds- och konfliktforskning, se bilaga 3.

I oktober var institutionen värd för den nationella konferensen inom nätverket Peace Research in Sweden som hålls vartannat år, denna gång med temat ”Bridging Research and Policy”. Konferensen hölls på zoom, med gott resultat. Vi hade totalt 64 deltagare på programmet. Konferensen bestod av en uppskattad keynote-panel med Margot Wallström och Robert Egnell, och tio tematiska paneler med forskningspresentationer.

6. Uppdragsutbildning

Institutionen bedrev 2020 ingen uppdragsutbildning.

7. Internationalisering

Grundutbildningen vid FoK hålls helt och hållet på engelska. Arbetet med att sätta upp nya utbytesavtal med utländska universitet för att ytterligare stärka institutionens internationella utbildningsprofil fortsätter. Vi ser ett stort intresse hos våra studenter att läsa en termin/del av termin utomlands och utforskar för närvarande möjligheterna till fler utbytesavtal på kandidatnivå. Andelen internationella *studerande* på Masterprogrammet fortsätter att vara högt: ca två tredjedelar. Övergången till undervisning via Zoom har möjliggjort för lärare att bjuda in gästföreläsare från andra länder, exempelvis USA, Ukraina och Qatar.

Forskarutbildningen har också en tydlig internationell profil. Förutsättningarna för internationella utbyten har begränsats detta år till följd av pandemin men flera doktorander har ändå deltagit i internationella virtuella konferenser och läst kurser online. Se bilaga 3 för mer utförlig beskrivning.

Våra forskare har ett tydligt internationellt engagemang. På grund av pandemin har detta tagit sig något annorlunda uttryck under 2020, men vi har överlag lyckats upprätthålla internationella samarbeten och kontakter trots att vi inte kunnat resa. Totalt kan vi summera över 90 individuella deltaganden i internationella konferenser och workshops – varav mer än 80 procent var virtuella deltaganden. Flera forskare har också blivit inbjudna att hålla föredrag på olika universitet och institut runt om i världen, åtminstone 30 sådana föredrag under året.

Pandemin satte stopp för i stort sett allt fältarbete, med undantag för en resa i början av året, men några forskare har lyckats genomföra intervjuer virtuellt. Fyra personer har dock tillbringat tid på utländska institutioner som gästforskare. Våra forskare har pågående internationella samarbeten med långt över 200 forskare från ett 40-tal olika länder från alla världsdelar. Institutionen har också sedan 2018 ett pågående samarbete med Kenyatta University i Nairobi och vi ingår sedan många år i Matariki-nätverket. Flera av institutionens medarbetare är aktiva i internationella nätverk, som invalda representanter eller med förtroendeuppdrag i akademiska sällskap (t.ex. International Studies Association, Conflict Research Society, Network of European Peace Scientists, och Peace Science Society International) och med redaktörsroller eller medlemskap i redaktörskommittéer i flera

centrala tidskrifter inom ämnet (t.ex. Journal of Peace Research, Journal of Conflict Resolution, International Studies Quarterly, Journal of Politics, Conflict Management and Peace Science och European Journal of International Relations). Ytterligare ett tecken på institutionens internationalisering är omfattande publicering i internationellt framstående tidskrifter (redovisas separat).

Institutionen och dess medarbetare har varit med och arrangerat flertalet internationella workshops under 2020:

- Alumnkonferens i Sri Lanka i februari för alumner från södra och sydöstra Asien som deltagit i institutionens internationella utbildningsprogram (ITP), i samarbete med Dag Hammarskjöldfonden.
- Dialogue and Mediation for Sustaining Peace: virtuell konferens för ITP-alumner i juni, i samarbete med Dag Hammarskjöldfonden.
- ViEWS forecasting competition: virtuell internationell workshop i oktober med ett 40-tal deltagare.
- Nätverksworkshop DPCR och Kenyatta universitet (Nairobi): virtuell workshop i maj med 15 deltagare.
- PRIO-Uppsala Peace Research Workshop: en virtuell endagsworkshop i juni med totalt 14 forskningspresentationer och runt 30 deltagare.
- Nordic Climate Conflict Seminar Series: månatligt virtuellt seminarium tillsammans med PRIO.

På grund av pandemin har antalet gästforskare varit betydligt lägre än vanligt (vi hade en Fulbright scholar på besök under vårterminen). Inplanerade besök har skjutits upp till senare delen av 2021.

8. Samverkan med det omgivande samhället

Institutionens forskare har under året varit aktiva i att sprida forskningsresultat till en bredare publik. Forskningen som bedrivits på institutionen har presenterats i rapporter och på såväl internationella som svenska bloggar; dessutom har många deltagit i den offentliga debatten med debattartiklar. Under 2020 publicerades närmare 80 sådana rapporter, blogginlägg, webartiklar och debattartiklar skrivna av institutionens forskare. Dessutom har många bidragit med sin expertis i samhällsdebatten, exempelvis genom medverkan i radio och TV och genom att ställa upp på intervjuer av journalister. Totalt har institutionens forskare, inklusive UCDP, deltagit mer än 110 gånger i media (både svenska och internationella).

Forskare vid institutionen har också varit aktiva i att delta i diverse aktiviteter som syftar till dialog mellan forskare och beslutsfattare/praktiker, både nationellt och internationellt, samt till folkbildning och forskningskommunikation med allmänheten. Detta har bland annat innefattat: föredrag vid Folke Bernadotteakademien (FBA); presentation vid olika FN-organ; UNITAR annual fellowship program on preventive diplomacy; föredrag på flera Rotaryklubbar; deltagande i policydialog vid Nordiska Afrikainstitutet; presentation vid Folk och Försvar; deltagande i Climate Security Conference part II; deltagande i Human Rights Watch-seminarium; medverkan i the "Joint Brief Series: New Insights on Women, Peace and Security for the Next Decade" av FBA, PRIO och UN Women; framträdande vid Riksdagen och Bokmässan i samband med FN:s 75-årsjubileum; moderator vid Diplomatic Forum; "Philosophy Tea" på Reginateatern, deltagande i svenska UD:s expertmöte om "Women,

Peace, and Security”; deltagande på SIPRI 2020 Stockholm Forum on Peace and Development; föredrag på UN Day of Social Justice organiserad av Centrum för naturkatastroflära (CNDS); föredrag vid Challenges Forum;; uppmärksammat bidrag till essätävling och efterföljande panel arrangerat av WIIS och Heinrich Böll Stiftung Washington DC; rapport för UN ESCWA; Rotary Peace Center extended newsletter som ersättning för det årliga seminariet; och mycket annat.